

ΕΤΟΣ 52ον

21 Μαρτίου 2004

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 12 (2651)

Ὁ ἀσκητικός βίος

*«Τοῦτο τό γένος ἐν οὐδενί δύναται
ἐξεληθεῖν εἰ μή ἐν προσευχῇ καί νηστείᾳ»*

Γιά τό σημερινό ἐκκοσμικευμένο ἄνθρωπο ἡ προβολή ἑνός Ἁγίου ἀσκητοῦ ἀποτελεῖ ἕνα πρόβλημα. Πῶς μπορεῖ νά μιλήσει ἡ ἀσκητική μορφή τοῦ ὁσίου Ἰωάννου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος, πού ἐορτάζουμε σήμερα καί ὁ ὁποῖος μέ τά δάκρυα, τή νηστεία, τήν πνευματική ἄσκηση, ἀπέκτησε καί φύλαξε τή Χάρη τοῦ Θεοῦ;

Στήν Ὁρθόδοξη διδασκαλία ἡ ἀσκητική ζωή δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά ἡ ὑπέρβαση τοῦ ἀτομισμού, ἡ ἐν Χάρτι προσπάθεια νά ἐφαρμόσουμε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, νά ζήσουμε τή ζωή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τό ὀρθόδοξο ἥθος εἶναι ἀσκητικό. Ἡ ἐνσταση τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ὅτι ἕνας ἀσκητής δέν μπορεῖ νά μιλήσει στόν ἄνθρωπο δέν εἶναι ὀρθή γιά δύο βασικούς λόγους: Πρῶτον, γιατί στήν Ὁρθόδοξη Πατερική διδασκαλία δέν ὑπάρχει διαφορά μεταξύ μοναχικοῦ καί κοσμικοῦ τρόπου ζωῆς, οὔτε μεταξύ ἀγάμων καί ἐγγάμων, ἀλλά μεταξύ ἀνθρώπων πού ἔχουν τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ἀνθρώπων πού δέν τό ἔχουν. Δεύτερον, γιατί ὁ τρόπος ζωῆς, ὅπως τόν περιγράφει ἡ ἅγια Γραφή καί τόν βιώνουν οἱ ἅγιοι, εἶναι ἀσκητικός. Οἱ παραγγελίες «ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διά τῆς στενῆς πύλης», «ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται καί βιασταί ἀρπάζουσιν αὐτήν», «νεκρώσατε τά μέλη ὑμῶν τά ἐπί τῆς γῆς», ἔχουν ἀπόλυτη καί καθολική ἰσχύ, ἀναφέρονται δέ σέ ὄλους μας, ἀνεξάρτητα τοῦ τόπου κατοικίας καί τοῦ τρόπου ζωῆς μας. Διότι, ὅπως ἡ σωτηρία πού τελείωσε ὁ Χριστός προσφέρεται σέ ὄλους τοὺς βαπτισθέντες «eis τό ὄνομα τῆς ζωοποιοῦ καί θεαρχικῆς Τριάδος», ἔτσι καί ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας εἶναι κοινός γιά ὄλους ἐμᾶς.

Αὐτοσκοπός ἢ μέσον;

Ἐπειδή ἡ τελειότητα δέν εἶναι ἔργο ἀνθρώπινο καί δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ καί νά ἀποκτηθεῖ μόνο ἀπό τίς προσπάθειες τῶν φυσικῶν δυνατοτήτων τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά εἶναι δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς ἐκ τούτου ἡ ἄσκηση καθ' ἑαυτήν ποτέ δέν ἀποβαίνει σκοπός, ἀλλά μόνο μέσο πρὸς ἀπόκτηση τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. θ' 17-31)

Γενεά άπιστων;

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς Μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Ὡ γενεά ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκλυτετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τό, Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω· Ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον, οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν· ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· **Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.** Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῶ. Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Ἡ ἄσκηση στὴν Ὁρθοδοξία δέν εἶναι μιὰ στείρα καθηκοντολογία, μιὰ πιστὴ τήρηση ἑνὸς ἄκαμπτου τυπικοῦ, ἕνας τακτικὸς καθωσπρεπισμὸς, μιὰ ὑποκριτικὴ εὐσεβοφάνεια. Ἡ ἄσκηση εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἡ ἄσκηση εἶναι ἡ ταπεινώση. Ἡ ἄσκηση σημαίνει ὑπακοή στὴν Ἐκκλησία.

Εἶναι γεγονός πῶς οἱ ἄνθρωποι τοῦ καιροῦ μας ἀδυνατοῦν νὰ κατανοήσουν τὸ νόημα τῆς ἀσκήσεως στὴ ζωὴ μας. Ἀκόμη καὶ στὸ μοναχικὸ βίον παρατηροῦνται φαινόμενα ποὺ ἀποκαλύπτουν τὴ βασικὴ ἀπόκλιση τῆς νεώτερης πνευματικῆς ἔκπτωσης: τὴν ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ ἀσκητικὸ ἥθος.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία πολὺ σοφὰ μέσα στὸ χρόνο προβάλλει καὶ τὰ ἀθλήματα τῶν Ἁγίων Της καὶ ὀρίζει τρόπους ἀσκήσεως ποὺ παιδαγωγοῦν τίς θελήσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τίς μεταστρέφουν ἀπὸ τὰ χείρονα στὰ κρείττονα καὶ μᾶς ἐνισχύουν στὸ νὰ διασώζουμε τὴν αὐτογνωσία μας.

Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ σφραγίδα καὶ τὸ πλήρωμα τῆς προσπάθειάς μας. Χωρὶς τὴν ὀλόθερμη ἀνταπόκρισή μας στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐκπλήρωση τῶν εὐαγγελικῶν του ἐντολῶν εἶναι ἀδύνατο νὰ καθαρίσουμε τοὺς

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, κάποιος ἄνθρωπος προσῆλθε εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ προσπίπτων εἰς τὰ πόδια του, τοῦ λέει: “Διδάσκαλε, σοῦ ἔφερα τὸν υἱόν μου, πού ἔχει πνεῦμα ἄλαλον. Ὅπου τὸν πιάσῃ, τὸν ρίχνει κάτω καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τὰ δόντια καὶ γίνεται ξερὸς. Καὶ εἶπα εἰς τοὺς μαθητάς σου νὰ τὸ βγάλουν ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν”. Αὐτὸς δὲ ἀπεκρίθη, “Ὡ γενεὰ ἄπιστη, ἕως πότε θὰ εἶμαι μαζί σας, ἕως πότε θὰ σὰς ἀνέχομαι; Φέρετέ τον σ’ ἐμέ”. Καὶ τοῦ τὸν ἔφεραν. Καὶ μόλις τὸ πνεῦμα τὸν εἶδε, ἀμέσως τὸν συνετάραξε καὶ ἔπεσε εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκυλιότανε καὶ ἀφριζε. Καὶ ἐρώτησε τὸν πατέρα του, “Πόσος καιρὸς εἶναι ἀπὸ τότε πού τοῦ συνέβη αὐτό;”. Αὐτὸς δὲ εἶπε, “Ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας. Πολλές φορές καὶ σπὴν φωτιά τὸν ἔρριξε καὶ στὰ νερά, διὰ νὰ τὸν ἐξολοθρεύσῃ. Ἄλλ’ ἂν μπορῆς νὰ κάνῃς τίποτε βοήθησέ μας, σπλαγχνίσου μας”. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε, “Ἐάν μπορῆς νὰ πιστέψῃς, ὅλα εἶναι δυνατὰ εἰς ἐκεῖνον πού πιστεύει”. Τότε ἐφώνησε ἀμέσως ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ καὶ μέ δάκρυα εἶπε, “Πιστεύω, Κύριε, βοήθησε τὴν ἀπιστίαν μου”. Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε ὅτι μαζεύεται κόσμος, ἐπέπληξε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ τοῦ εἶπε, “Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ σέ διατάσσω, ἔβγα ἀπὸ αὐτόν καὶ νὰ μὴ μῆς ποτέ πλέον μέσα του”. Αὐτό, ἀφοῦ ἐφώνησε καὶ τὸν ἐσπάραξε δυνατὰ, ἐβγῆκε, τὸ δὲ παιδί ἔγινε σάν νεκρὸς, ὥστε πολλοὶ νὰ λέγουν ὅτι πέθανε. Ἄλλ’ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἐσῆκωσε καὶ ἐστάθηκε ὄρθιος. Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐμπῆκε στό σπίτι, τὸν ἐρώτησαν οἱ μαθηταὶ του ἰδιαιτέρως, “Τιὰ εἰμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ βγάλωμε;”. Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε, “**Τὸ γένος αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ βγῆ μὲ κανένα ἄλλο μέσον παρά μὲ προσευχὴν καὶ νηστείαν**”. Καὶ ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ ἐκεῖ, ἐπερνοῦσαν διὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ κανεὶς τίποτε, διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς ἔλεγε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῆ εἰς τὰ χέρια ἀνθρώπων καὶ θὰ τὸν θανατώσουν καὶ ἀφοῦ θανατωθῆ, τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστῆθῆ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ἐαυτοὺς μας ἀπὸ τὸ μοῦσος τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ἐπιτύχουμε τὸν ἐν Χριστῷ ἁγιασμό μας. Μερικοὶ, ἐνῶ δὲν τηροῦν τίς ἐντολές, νομίζουν ὅτι πιστεύουν ὀρθά. Μερικοὶ πάλι πού τίς τηροῦν, περιμένουν τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ σάν μισθὸ πού τοὺς τὸν χρωστᾷ ὁ Θεός. Καὶ οἱ δύο βρίσκονται ἕξω ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Δὲν πρόκειται γιὰ κανένα ἀξιόμισθο ἔργο. «Οὐκ ἔστι μισθὸς ἔργων ἢ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ᾽ χάρις Δεσπότης πιστοῖς δούλοις ἡτοιμασμένη» (Ἅγιος Μάρκος ὁ Ἐρημίτης). «Φυλάξωμεν», λοιπόν, κατὰ τὴ σοφὴ ρῆση τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, «ἐαυτοῖς τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ ἀμείωτον, ὁλως ἐαυτοὺς συντείναντες εἰς ὑπακοήν καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν ἁγίων ἐντολῶν καὶ δι’ ἔργων ἐαυτοὺς τῷ Θεῷ προσεγγκόντες, ἐπειδὴ κάκεῖνος ἐαυτὸν ἔδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν».

Ὅσοι τιμᾶμε τοὺς Ἁγίους καὶ Ἀσκητῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, πρέπει νὰ τιμῆσουμε καὶ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τους. Γι’ αὐτὸ νὰ προσευχόμεσθε καὶ αὐτὸ ἄς ἐπιδιώκουμε.

† Ὁ Φ.Α.

21 Μαρτίου 2004: Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ
Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος». Ἰακώβου
ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ, Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 610),
Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Εὐρυτάνου († 1544).
Ἦχος: βαρῦς – Ἐωθινόν: Ζ΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ς΄ 13-20 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. θ΄ 17-31.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 28 Μαρτίου, Ε΄ Τῶν Νηστειῶν.
Ἀπόστολος: Ἐβρ. θ΄ 11-14 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ι΄ 32-45.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΡΙΩΔΙΟΥ, τόμοι Α΄ καὶ Β΄, τοῦ Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου.

Πρόκειται γιὰ μιά σειρά γραπτῶν ἐποικοδομητικῶν κηρυγμάτων ποῦ ἐμβαθύνουν στὰ μεγάλα καὶ ὑψηλά νοήματα τῆς κατασκευτικότερης περιόδου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας ἔτους. Πολύτιμο βοήθημα γιὰ τοὺς ἱεροκέρυκες καὶ κάθε χριστιανό.

ΑΔΑΜΙΑΙΟΣ ΘΡΗΝΟΣ (σχόλια στὸν Μεγάλον Κανόνα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης), τοῦ Μητροπ. Ν. Σμύρνης Συμεῶν. Ἕνα ὑπέροχο βιβλίον ποῦ βοηθᾷ τὸν ἀναγνώστη σὲ μιά βαθύτερη, προσωπικὴ βίωση τοῦ συγκλονιστικοῦ ὕμνου τῆς Μετανοίας (Β΄ ἔκδοση).

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ (κείμενο καὶ ἐρμηνεῖα), τοῦ Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Θεοδώρου (†), σὲ εὐχρηστο σχῆμα γιὰ τὴν εὐκολότερη συμμετοχὴ τῶν πιστῶν στὶς ἀκολουθίες τῆς Μ. Ἐβδομάδος.

ΦΥΣΙΣΜΟΣ ΑΛΓΗΔΩΝ, τοῦ Μητροπ. Γουμνίσσης Δημητρίου. Ἀξιόλογα κείμενα πνευματικῆς οἰκοδομῆς ἀφιερωμένα στὰ σωτήρια καὶ ζωοποιὰ πάθη τοῦ Κυρίου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ (50 ὕμνοι). Κείμενο — Μετάφραση — Σχόλια οἰκοδομῆς τοῦ Μητροπ. Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμου (Β΄ ἔκδοση).

ΠΑΣΧΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΣΧΑ, Ἀνδρέα Θεοδώρου — ὁμοι. καθηγ. Παν/μίου Ἀθηνῶν. Πρόκειται γιὰ ὠραιότατα θεολογικὰ ἐρμηνευτικὰ σχόλια στὸν Κανόνα τῆς Ἀναστάσεως (Β΄ ἔκδοση).

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, σὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροσταεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καὶ ὁμιλεῖ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλον ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμον μέσω Ἰντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>